

Finanspolicy

Fastställd av kommunfullmäktige 2024-12-18 § 151

Mitt i Skåne

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.2 Avgränsning	3
1.2.1 Förvaltning av pensionsmedel	3
1.2.2 Borgen	3
2. Syfte	3
3. Finansverksamhetens mål	4
4. Organisation och ansvarsfördelning	4
4.1 Finansiell samordning i kommunkoncernen	4
4.2 Ansvarsfördelning	4
4.2.1 Kommunfullmäktiges ansvar	4
4.2.2 Kommunstyrelsens ansvar	5
4.2.3 Kommunala bolagens styrelserns ansvar	5
4.2.4 Ekonomifunktionens ansvar	5
5. Likviditetsförvaltning	5
5.1 Betalningsberedskap	5
5.2 Koncernkonto	6
5.3 Utlåning till kommunkoncernens bolag	6
5.4 Förvaltning av kortfristig likviditet	6
5.5 Likviditetsplanering	6
6. Skuldförvaltning	6
6.1 Målsättning	6
6.2 Riskhantering	7
6.2.1 Finansieringsrisker och ränterisker	7
6.2.2 Motpartsrisk	8
6.3 Finansiell leasing	8
7. Rapportering och uppföljning	8

1 Inledning

Enligt kommunallagen ska kommuner förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Vidare anger kommunallagen att kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen.

Finanspolicyn för Höors kommun anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten i kommunkoncernen ska bedrivas. Med kommunkoncernen avses Höors kommun och dess kommunala bolag där kommunen har ett majoritetsägande.

Med finansverksamhet i denna policy avses likviditetsförvaltning och finansiering. De kommunala bolagen ska fastställa en finanspolicy på respektive bolagstämma enligt de ägardirektiv som fastställts av Höors kommuns kommunfullmäktige.

Detta dokument ersätter

- Finanspolicy, fastställd av kommunfullmäktige 2010-03-24, § 23.

1.2 Avgränsning

Förvaltning av pensionsmedel och borgen regleras i särskild policy/föreskrift.

1.2.1 Förvaltning av pensionsmedel

Kommunfullmäktige i Höors kommun har beslutat om Placeringspolicy - särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser. (senast fastställd av kommunfullmäktige 2017-11-29, § 166)

1.2.2 Borgen

Kommunfullmäktige har beslutat om Föreskrifter för kommunal borgen för Höors kommun som reglerar hur borgensfrågor ska hanteras. (senast fastställd av kommunfullmäktige 2022-11-16, § 166)

2. Syfte

Finanspolicyn syftar till att övergripande ange målsättningar, begränsning av olika finansiella risker, organisation och ansvarsfördelning samt förutsättningar för finansverksamheten inom kommunkoncernen. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering.

De kommunala bolagen inom kommunkoncernen ska anta egna finanspolicies enligt de ägardirektiv som fastställs på bolagsstämman för respektive bolag.

Syftet med denna finanspolicy för kommunkoncernen är att:

- Fastställa finansverksamhetens mål
- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten

- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten

3. Finansverksamhetens mål

Finansverksamhetens mål är att:

- Säkerställa kommunkoncernens finansieringsbehov av investeringar till låg kostnad givet en acceptabel risknivå
- Säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt till låg kostnad givet en acceptabel risknivå
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs med god intern kontroll genom att identifiera, mäta, hantera och följa upp risker i skuld- och likviditetsportföljen.

4. Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegeringsförteckning.

4.1 Finansiell samordning i kommunkoncernen

Kommunkoncernen har ett centralt samordningsansvar genom exempelvis en gemensam internbank. Syftet med samordningen är att uppnå en enhetlig riskhantering i hela kommunkoncernen samt uppnå stordriftsfördelar av ekonomisk och administrativ karaktär. De kommunala bolagen ansvarar i enlighet med aktiebolagslagen samt inom ramen för gällande bolagsordning och ägardirektiv självständigt för sin ekonomiska verksamhet. I sin finansiella verksamhet ska de dock vända sig till internbanken på de områden som den ansvarar för.

4.2 Ansvarsfördelning

4.2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs i överensstämmelse med kommunallagen
- Fastställa finanspolicy
- Besluta om en maximal ram för kommunkoncernens låneskuld för kommande budgetår
- Besluta om villkor för borgen samt utlåningsramar för kommunala bolag
- Besluta om ramar för kommunens upplåning i samband med beslut om kommunens budget
- Fastställa ramar för borgensåtaganden för kommunens bolag

4.2.2 Kommunstyrelsens ansvar

- Under varje mandatperiod, samt i övrigt när så krävs, se över och vid behov lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av kommunkoncernens finanspolicy
- Säkerställa en god intern kontroll och att reglerna i kommunkoncernens finanspolicy efterlevs

4.2.3 Kommunala bolagens styrelsers ansvar

- Säkerställa att finansverksamheten i respektive bolag bedrivs inom ramen för de ägardirektiv som fastställs på bolagsstämman
- Fastställa finansiella riktlinjer för respektive bolag inom ramen för denna finanspolicy
- Tillhandahålla information till kommunstyrelsen för att uppnå en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen

4.2.4 Ekonomifunktionens ansvar

- Följa reglerna i finanspolicyen
- Upprätta rutiner för den operativa finansverksamheten
- Placera kommunens likviditet
- Sköta kommunens in- och utlåning
- Bevaka och samordna kommunkoncernens betalningsflöden
- Upprätta rapporter till kommunstyrelsen

5. Likviditetsförvaltning

Målsättningen med likviditetsförvaltningen är att kommunkoncernens likviditet alltid ska vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas.

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank
- Ej utnyttjade kreditlöften
- Finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

5.1 Betalningsberedskap

Kommunkoncernen ska ha tillgång till likvida medel för att kunna fullgöra sina betalningsåtaganden. Kommunkoncernen bör ha likvida medel för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfälligt - utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap - ska i huvudsak användas för att amortera kommunkoncernens låneskuld.

5.2 Koncernkonto

Kommunens och de kommunala bolagens likvida medel och betalningsflöden ska samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem enligt de ägardirektiv som fastställs på bolagsstämma för respektive bolag.

5.3 Utlåning till kommunkoncernens bolag

Respektive bolag kan, efter överenskommelse mellan parterna, välja att finansiera sig genom utlåning från kommunen istället för egen upplåning. Ett sådant ställningstagande ska föregås av styrelsebeslut.

Utlåning till kommunkoncernens bolag grundar sig på de ramar och villkor som kommunfullmäktige beslutar. Vid utlåning tillämpas marknadsmässiga villkor, med en avgift motsvarande gällande borgensavgift samt ett administrationspåslag om 0,05 %.

5.4 Förvaltning av kortfristig likviditet

Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i tillåtna instrument, såsom räntebärande värdepapper, penningmarknadsinstrument eller i väldiversifierade räntebärande fonder som uppfyller kriterierna för enskilda instrument.

Med tillåtna instrument avses obligationer och certifikat utgivna av svenska staten eller nordiska företag, denominerade eller valutasäkrade i svenska kronor, med en genomsnittlig bindningstid om maximalt 12 månader. Enskilt värdepapper ska ha en bedömd eller officiell rating motsvarande BBB-/K-2 (Standard&Poor's, lång- resp kortfristig rating, eller motsvarande rating enl Moody's). En väldiversifierad fond ska i genomsnitt ha en rating om minst BBB- (Standard&Poor's).

Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar. Tillfälligt likviditetsöverskott ska placeras med beaktande av låg risk kontra avkastning.

5.5 Likviditetsplanering

För att nå en effektiv likviditetshantering ska en koncernsamordnad likviditetsplanering ske. Likviditetsplaneringen skall ligga till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort sikt (upp till 30 bankdagar) och lång sikt, samt vara underlag för beslut om placering av likvida medel och upplåning.

6 Skuldförvaltning

Kommunfullmäktige beslutar varje år om ramar för den långfristiga upplåning som ska gälla för det kommande budgetåret. Upplåning sker med utgångspunkt från behovet av likvida medel.

6.1 Målsättning

Den övergripande målsättningen för kommunkoncernens skuldförvaltning är att:

- Säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Bygga en struktur som gör att skuldportföljen möter finansieringsbehovet och reducerar exponeringen mot finansiella risker, utan att ge upphov till alltför stora kostnader i förhållande till de egna förutsättningarna

6.2 Riskhantering

Lånefinansiering medför exponering mot finansiella risker. En viktig del av skuldförvaltningen är att på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt hantera dessa risker. Den övergripande risken som behöver hanteras i skuldförvaltningen är att en oförutsedd ökning av lånekostnaderna påverkar budgeten och det ekonomiska utfallet. Ökade lånekostnader kan i sin tur uppstå genom flera olika specifika risker.

6.2.1 Finansieringsrisker och ränterisker

Med finansieringsrisker avses risken för att kommunkoncernen inte kan erhålla likvida medel i rätt tid. Med ränterisk avses risken för att en förändring av det allmänna ränteläget påverkar kommunens räntekostnader i negativ riktning.

Finansieringsrisken begränsas genom att genomsnittlig bindningstid bör vara 2 - 5 år med en jämn förfallostruktur. Om låneportföljen uppgår till minst 300 miljoner, får inte mer än 50 % av lånen förfalla inom 1 år.

För att begränsa ränterisken ska låneportföljen utformas i enlighet med följande:

Den genomsnittliga räntebindningstiden bör vara 2 - 5 år, men får ej understiga 1 år och ej överstiga 6 år. Om låneportföljen uppgår till minst 300 miljoner, får inte mer än 50 % av ränteförfallet förfalla inom 1 år.

Räntebindningstiden för enskilda lån får ej överstiga 10 år.

Lån med rörlig ränta kan försäkras genom försäkringsinstrument. Tillåtna försäkringsinstrument är;

- Ränteswappar inkl. forwardswappar (avtal om ränteswap med start i framtiden)

Kombinationer av ränteswappar och ränteoptioner är inte tillåtet.

Lån i utländsk valuta är inte tillåtet.

Lån får ske hos:

- Kommuninvest
- Svenska staten
- Svenska banker eller bankägda finansinstitut som står under tillsyn av Finansinspektionen
- Kommuner och regioner
- Europeiska Investeringsbanken

6.2.2 Motpartsrisk

Motpart gällande lån ska ha en officiell kreditbedömning (rating) av Standard & Poor's eller Moodys motsvarande BBB (Standard & Poor's) eller bättre. Vid de fall de fall motpart har fler än en rating ska den lägsta ratingen gälla.

Finansiella derivatkontrakt får endast ingås med motpart som har tecknat ett internationellt swapavtal (ISDA, International swap and derivative agreement), alternativt annat bilateralt ramavtal med svensk bank avseende derivattransaktioner.

6.3 Finansiell leasing

Finansiell leasing jämställs med lånefinansiering. Den riskexponering som sådana leasingavtal medför bör beaktas inom ramen för skuldförvaltningen. Vid beslut om finansiell leasing ska effektiv skuldförvaltning tillämpas där alternativen utvärderas och redogörs för på ett väl underbyggt och systematiskt vis

7. Rapportering och uppföljning

Kommunstyrelsen ska minst två gånger per år lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunkoncernens finansverksamhet. Rapporteringen ska ske i samband med delårsrapport per augusti och i årsredovisningen om kommunstyrelsen ej beslutar annat.

Av rapporteringen ska följande uppgifter framgå:

- Aktuell likviditetssituation
- Låneportföljens sammansättning avseende volym, instrument, ränta och löptid för kapitalbindning och räntebindning
- Låneportföljens genomsnittliga löptid och ränta
- Placerade medel (ej pensionsmedel) med fördelning per placering och löptid
- Andra väsentliga finansiella händelser och eventuella avsteg från finanspolicyn

Beslut fattade med stöd av delegation redovisas löpande